tiksliau datuoti palaidojimų negalima, vis dėlto laidojimo trukmę, matyt, galima išplėsti tik iki XVIII a. vid.

Senkapis buvo visiškai ištirtas, mirusiųjų griaučiai surinkti ir pristatyti į Vilniaus antropologijos katedrą tolesniems osteologinės medžiagos tyrinėjimams.

Alfreda PETRULIENĖ

Excavations of Rinkuškiai cemetery

In 1998 old burials were discovered in J.Raila's farmstead (Rinkuškiai village, Biržai district). The investigations of supposed cemetery were carried on in 1999 by Panevėžys Ethnographic Museum. The total investigated area of 130 m² (actually the entire territory of the small cemetery) contained 21 inhumation. There were 15 finds uncovered: brooches, rings, iron knives, a strike-iron, etc. The individuals were buried in primary burials, supine, heads oriented to the W, some of them in wooden coffins, most of them without coffins what could be taken as an evidence of epidemic. The cemetery dates to the end of the 17th-the beginning of the 18th century.

Virginija RAMANAUSKAITĖ

DAPKŪNŲ SENKAPIO TYRINĖJIMAI 1999 M.

1999 m. balandžio mėn. Dapkūnų kaimo (Šiaulių r., Meškuičių sen.) gyventojas E. Maižius savo sodyboje, kasdamas duobes medeliams sodinti, aptiko žmogaus kaulų. Atvykus archeologams paaiškėjo, jog šalia pirties pamatų, maždaug 50 cm gylio duobėje, aptikta žmogaus kaukolė bei atskirų kaulų. Ilgieji kojų kaulai pastebėti ir gretimoje duobėje, esančioje apie 3 m į R nuo pirmosios. Sodybos šeimininko teigimu, praėjusia vasarą, liejant pirties pamatus, taip pat buvo aptikta pavienių kaulų.

Remiantis aukščiau pateiktais duomenimis, Dapkūnų kaime, S. Maižiaus sodyboje, 1999 m. ŠAM archeologai atliko žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus. Jų metu sodybos kieme ir darže buvo iškastos 3 perkasos, kurių bendras plotas 42 m². Dviejose iš jų (perkasose Nr. 1 ir 2) 35–60 cm gylyje atidengti ir ištyrinėti 8 kapai.

Kapas Nr. 1. Kapas atidengtas 60–70 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, orientacija – 280°. Mirusysis palaidotas aukštielninkas, rankos

sulenktos ant krūtinės, kojų kaulai išjudinti. Ant dešiniojo dubenkaulio aptikta odos liekanų ir geležinis skiltuvas bei titnago gabalėlis. Prie kairiojo šlaunikaulio – 2 peiliai ir geležinė sagtelė. Ant pirštų rasti 2 žalvariniai žiedai – juostinis ir paplatintu priekiu. Kape palaidotas 45–50 metų vyras.

Kapas Nr. 2. Kūdikio kapas atidengtas 54 cm gylyje, virš kapo Nr. 1. Kapo orientacija – 280°. Mirusysis palaidotas aukštielninkas, kojos ištiestos, rankų padėtis neaiški. Įkapių nėra. Kape palaidotas 0–2 mėnesių kūdikis.

Kapas Nr. 3. Kapo duobė išryškėjo 34 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. 42 cm gylyje preparuoti labai sunykę mirusiojo griaučiai. Kapo orientacija – 305°. Įkapių nerasta. Kape palaidotas 8–12 metų vaikas.

Kapas Nr. 4. Kapo duobė išryškėjo 50 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Iškart atsidengė šoninių karsto lentų liekanos. Kapo orientacija – 280°. Mirusysis palaidotas ant dešiniojo šono, rankos sulenktos po juosmeniu, kojos taip pat sulenktos. Prie kaukolės dešiniojo antakinio lanko rastas žalvarinis žiedas užkeistais galais ir paplatintu priekiu, po kairiuoju dubenkauliu – peilis, juosmens srityje geležinė sagtis. Kape palaidotas 45–50 metų vyras.

Kapas Nr. 5. Ovalo formos kapo duobė išryškėjo 52 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. 60 cm gylyje atsidengė karsto liekanos. Kapo orientacija – 280°. Mirusysis palaidotas aukštielninkas, galva ant dešiniojo šono, rankos sulenktos, delnai ant pečių, kojos ištiestos. Po kairiuoju šlaunikauliu lygiagrečiai jam rastas 16 cm ilgio geležinis peilis. Kape palaidotas 50–55 metų vyras.

Kapas Nr. 6. Kapo duobė išryškėjo 42 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Iškart atsidengė Š karsto lentos liekanos. Kapo orientacija – 280°. Mirusysis palaidotas aukštielninkas, galva ant kairiojo šono, dešinioji ranka sulenkta ant juosmens, kairioji ištiesta šalia, kojos buvusios ištiestos, bet dabar suardytos. Prie kairiojo šlaunikaulio viršutinės dalies prilipęs labai sukorodavęs geležinis dirbinys. Kape palaidotas 30–35 metų vyras.

Kapas Nr. 7. Ovalo formos 82 cm ilgio kapo duobė išryškėjo 42 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Iškart atsidengė labai sunykusių karsto lentų liekanos. Kapo orientacija – 120°. Mirusysis palaidotas aukštielninkas, galva ant dešiniojo šono, rankos sulenktos ant dubens, kojos ištiestos. Kape palaidotas 0–2 mėnesių kūdikis.

Kapas Nr. 8. Kapo duobė išryškėjo 45 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. 65 cm gylyje aptikti žmogaus griaučiai. Kapo orientacija – 280°. Mirusysis palaidotas aukštielninkas, galva ant kairiojo šono, kairioji ranka sulenkta ant juosmens, dešinioji ištiesta prie šono, kojos ištiestos. Į dešinę nuo galvos aptiktas geležinis pentinis kirvis. Prie kairiojo šono, nuo alkūnės iki šlaunikaulio viršutinės dalies, atidengtos odinio maišelio su 4 žalvarinėmis sagtelėmis ir 2 žalvariniais apkaustėliais liekanos. Maišelyje rastas žalvarinis juostinis žiedas, geležinė perlūžusi yla ir III tipo lietuviška moneta. Prie kairiojo stipinkaulio aptikta geležinė sagtelė, prie kairiojo šono – ietigalis. Kape palaidotas 50–55 metų vyras.

Tyrinėti kapai orientuoti V ir ŠV kryptimi, išskyrus vieną kūdikio palaidojimą, kur mirusiojo galva nukreipta į PR. Visi mirusieji laidoti karstuose. Iš 8 ištirtų kapų 5-iuose aptiktos įkapės. Tyrinėjimų metu surinkti radiniai (žalvariniai žiedai užkeistais galais ir paplatintu priekiu, geležinės diržų sagtelės, geležinis skiltuvas, plačiaašmenis kirvis, ietigalis, peiliai ir kt.) leidžia senkapį datuoti XIV a. pab. – XVI a. pr. Tai patvirtina ir kape Nr. 8 rasta III tipo lietuviška moneta.

Virginija RAMANAUSKAITĖ

Investigations of Dapkūnai old cemetery in 1999

The AMŠ investigated Dapkūnai cemetery (Šiauliai district) in 1999. The area of 42 m² (3 trenches) was excavated and 8 burials unearthed. The burials were oriented to the W and NW with an exception of one infant burial where the head of the buried individual was oriented to the SE. All individuals were buried in coffins. Five of eight examined burials contained burial items. The uncovered finds (bronze rings with overlapping terminals and wide front piece, iron belt buckles, a strike-iron, an axe with a wide blade, a spearhead and knives) make it possible to assume that the cemetery dates to the end of the 14th- the beginning of the 16th century.

Dalius RIBOKAS

RUKLIŲ SENKAPIO TYRINĖJIMAI 1998 M.

1998 m. UKM tyrinėjo Ruklių (Daugailių sen., Utenos r.) senkapį. Ištirtas 283,5 m² plotas, rasta 15 kapų. 6 iš jų su įkapėmis. Kape Nr. 145